

2.1.4

Rettleiing for nominasjonskomité

Val av sokneråd

Nominasjonskomité/forslagsstillarar

Nominasjonskomiteen skal ha minst tre medlemmer, jf. sr § 7-2. Det er valstyret (soknerådet) som oppnemner nominasjonskomité. Vi rår til at nominasjonskomiteen blir oppnemnd slik at han kan starte arbeidet sitt omkring 1. mars 2015. Det er då to månader til fristen for innlevering av listeforslag (1. mai).

Kvart listeforslag skal underskrivast av ti forslagsstillarar. Nominasjonskomiteen skaffar så mange forslagsstillarar at det blir ti totalt når medlemmene i nominasjonskomiteen er medrekna.

Oppgåvene til nominasjonskomiteen:

- Å spørje kandidatar (nytt i år er at det blir stilt krav om at kandidatane er spurde før dei kan setjast opp på lista)
- Å setje opp ei kandidatliste med tilstrekkeleg mange kandidatar (talet på medlemmer + varamedlemmer til soknerådet er minimum – det doble talet er maksimum), og eventuelt kome med forslag til prioritering på lista (rekkefølga på kandidatane)
- Å skaffe til veges dei opplysningane om kandidatane som er nødvendige på kandidatlista og i samband med presentasjon av kandidatane, og bilete av kandidatane
- Å skaffe til veges dei nødvendige forslagsstillarane, slik at det i alt blir ti forslagsstillarar

Oppgåvene til forslagsstillarane:

- Å gjere den endelege prioriteringa på lista
- Å velje ein tillitsvald for lista som tek seg av kontakten med valstyret om listeforslaget
- Å overlevere kandidatlista og opplysningane om kandidatane til leiaren i valstyret innan 1. mai 2015

Talet på kandidatar ved fleirtalsval

Det skal nominerast minst så mange kandidatar til soknerådet som det skal veljast medlemmer (4, 6, 8 eller 10), pluss varamedlemmer (minimum 5).

Talet på medlemmer som skal veljast	4	6	8	10
Minste tal på kandidatar (medl. pluss 5 varamedl.)	9	11	13	15
Maksimalt tal på kandidatar (dobbelt så mange)	18	22	26	30

Der kyrkjelyden er med i forsøk med samanslåtte sokneråd, er det fastsett eit visst tal på medlemmer og varamedlemmer som skal veljast frå kvart sokn. Også i desse kyrkjelydane bør ein leggje vinn på å ha nok kandidatar til at det kan veljast fem varamedlemmer frå kvart sokn som er med i ordninga.

Krav til kandidatlistar

Forslag til kandidatlistar

- a) skal vere komne inn til leiaren i valstyret seinast 1. mai i valåret
 - b) skal vere eigenhendig underskrivne av minst ti røysteføre forslagsstillarar
 - c) skal tydeleg oppgi
 - kva val det gjeld, med namn på sokn og opplysningar om valdagar
 - namna på forslagsstillarane, og eventuelt ha namnet på gruppa som overskrift over namna på kandidatane
 - d) skal oppgi ein tillitsvald blant forslagsstillarane som valstyret kan vende seg til ved forhandlingar om listeforslaget
 - e) skal ha førespurde kandidatar oppførte med fullt namn og alder, og – i den grad det er ønskjeleg eller nødvendig for å unngå forveksling – med adresse og yrke/stilling
 - f) bør ha minst 40 prosent representasjon av kvart kjønn blant dei føreslåtte kandidatane på kvar einskild liste
 - g) skal vere sette opp i prioritert rekkefølge
 - h) bør ha minst 20 prosent representasjon av kandidatar under 30 år (sr § 7-1 a-h)
- Lista frå nominasjonskomiteen skal ha minst så mange kandidatar som det skal veljast faste medlemmer og varamedlemmer til saman, og maksimalt dobbelt så mange kandidatar (sr § 7-1 andre ledd).
 - Som vedlegg til kandidatlista skal det følgje opplysningar om fødselsdatoen til kandidatane og kontaktinformasjon (sr § 7-1 tredje ledd).
 - Ein forslagsstillar kan stå som kandidat på den føreslåtte lista (sr § 7-1 fjerde ledd).
 - Eit forslag til kandidatliste ved forholdstalsval må ikkje ha same forslagsstillar eller kandidat som andre listeforslag (sr § 7-3 første ledd).
 - Eit innlevert forslag til kandidatliste kan ikkje kallast tilbake (sr § 7-3 tredje ledd).

Til bokstav a): Fristen for innlevering av kandidatlister er 1. mai 2015. Valstyret (soknerådet) skal deretter godkjenne listene innan 8. mai. Dersom lista frå nominasjonskomiteen ikkje har tilstrekkeleg mange kandidatar og det ikkje har kome inn andre lister, skal det opnast for supplerande nominasjon, jf. sr § 7-6. Fristen er sett slik at alle lister skal vere klare i god tid før sommarferien, og slik at informasjon om kandidatane kan produserast og gjerast tilgjengeleg for veljarane innan førehandsrøystinga tek til 10. august.

Til bokstav c): Namna på dei ti forslagsstillarane skal stå som overskrift på kandidatlista, over namna på kandidatane, når lista blir levert til soknerådet. Namna på dei ti forslagsstillarane skal registrerast i eit eige felt i valmodulen. Det er ikkje eit regelfesta krav at namna på forslagsstillarane skal stå på røystesetlane når dei skal trykkjast, jf. sr § 8-3.

Til bokstav d): Blant forslagsstillarane skal det vere ein tillitsvald som er kontaktperson for forslagsstillarane overfor valstyret (soknerådet).

Til bokstav e): Nytt ved kyrkjevalet i 2015 er at kandidatane skal vere spurde for å kunne først opp på lista. I tillegg til fullt namn skal kandidatane vere oppførte med alder. Dette blir rekna som nødvendig for at veljarane skal ha høve til å kunne røyste på ungdom under 30 år. Det blir også rådd til å ta med på lista opplysningar om bustaden – gatenamn eller grend og poststad – til kandidatane (ikkje fullstendig bustadadresse) og stilling/yrke. Det overordna siktemålet må vere at veljarane veit nok om kandidatane til å kunne vurdere kven dei vil røyste på.

Til bokstav f): Kyrkjemøtet har fleire gonger understreka at kandidatlista bør ha minst 40 prosent representasjon av begge kjønn. Ved valet i 2011 blei det valt inn 59 prosent kvinner og 41 prosent menn. Utfordringa kan vere å rekruttere tilstrekkeleg mange mannlege kandidatar.

Til bokstav g): Forslagsstillarane må gjere ei reell nominering og bli samde om kven som skal stå på dei ulike plassane, anten gjennom forhandlingar eller ved votering. Føresegna gir ikkje høve til å nytte alfabetiske lister ved val av sokneråd. Reglane for oppteljing inneber at alle kandidatane på lista kan bli valde inn. Det vil altså ikkje vere nokon «sikker» plass på lista. Det vil heller ikkje finnast såkalla «listefyll», i og med at nokså få tilleggsrøyster kan avgjere kven som kjem inn i soknerådet.

Til bokstav h): Kyrkjemøtet har understreka kor viktig det er at ungdom kjem med i kyrkjelege møte og råd, og har vedteke ei målsetjing om at minst 20 prosent av medlemmene bør vere under 30 år. Ved førre soknerådsvalet var det berre 7 prosent av dei valde medlemmene som var under 30 år. Denne prosenten bør aukast. Dette tilseier òg at ei valliste må innehalde informasjon om alderen til kandidatane (jf. bokstav e).

Det er ikkje noko til hinder for at ein forslagsstillar eller ein medlem av nominasjonskomiteen står som kandidat.

Mål for nominasjonsarbeidet

- Å leggje grunnlaget for ei god samansetjing av soknerådet
- Å finne fram til kandidatar som kan gjere ein god jobb
- Å finne kandidatar som er villige til å ta på seg vervet
- Å få fleire kandidatar enn sist (bortsett frå der ein ved førre val hadde nådd det maksimale talet på kandidatar)
- Å få 20 prosent kandidatar under 30 år

I somme kyrkjelydar inneheldt lista ved førre val færre kandidatar enn minimumskravet. Det må vere eit mål for desse kyrkjelydane å oppfylle minimumskravet.

Kriterium for nominasjon til sokneråd

Nominasjonskomiteen eller forslagsstillarane bør ta omsyn til ei rad faktorar når kandidatlista skal setjast opp:

- *Kjønnsfordeling* – minst 40 prosent av kvart kjønn
- *Aldersrepresentasjon* – spreiding i alder, kandidatar under 30 år (mål: 20 prosent)
- Ei rimeleg *geografisk spreiding*
- *Personlege eigenskapar*; kandidatane bør ha eit alminnelig godt omdømme i kyrkjelyden
- Ulik *bakgrunn, erfaring og funksjonsevne*
- *Kontinuitet i soknerådet*. Ein bør prøve å få med nokre røynde medlemmer som er villige å stille til attval. Ved førre val var ca. 75 prosent av medlemmene nye. Mykje verdifull erfaring går ofte tapt. Det er derfor eit mål å auke attvalsprosenten.
- *Kyrkjeleg og kyrkjepolitisk breidd*. Det er viktig at soknerådet avspeglar noko av breidda blant medlemmene. Eit einseitig samansett sokneråd, der alle er samde om det meste, gir gjerne for liten motstand og dynamikk i rådet.
- *Moglege leiareemne* (leiarkandidatar) bør ein òg ha for auge
- *Kandidatar* som kan veljast inn som medlem(mer) i *kyrkjelig fellesråd*. Lokalpolitisk erfaring kan her vere nyttig.

I kommunar med berre eitt sokn utøver soknerådet dei funksjonane som elles ligg til kyrkjeleg fellesråd, jf. kyrkje-lova § 5 andre ledd. Dei som i desse sokna blir valde inn i soknerådet, blir samtidig medlemmer av fellesrådet. Det er viktig at dei som blir spurde om å stille til val, blir informerte om dette.

Finne aktuelle kandidatar

Oppgåva til nominasjonskomiteen er å finne fram til interesserte personar som er villige til å gjere ein innsats. I dette arbeidet bør komiteen freiste å få innspel frå ulike hald om aktuelle personar som kan spørjast. Nominasjonskomiteen bør ikkje spørje berre dei som er aktive i kyrkjelyden, men prøve å finne fram til nye personar.

Det er ikkje noko i lova som er til hinder for at tilsette i kyrkjelyden kan veljast, jf. kyrkje-lova § 6 tredje og fjerde ledd. Tilsette kan såleis stå på ei liste og veljast inn i soknerådet.

Gi aktuelle kandidat informasjon om kva vervet inneber

På nettsidene www.kyrkjevalet.no / www.kirkevalget.no ligg det forslag til ein vervebrosjyre som kan nyttast når aktuelle personar skal spørjast.

Dei fleste som blir spurde, har behov for kunnskap om kva eit slikt verv inneber, kva ein forpliktar seg til, kva som blir forventa av ein, kor ofte ein har møte, om det blir gitt møtegodtgjersle, osv.

Brosjyret teksten har ein generell karakter og må supplerast med informasjon om verksemda i den aktuelle kyrkje-lyden og spesielle utfordringar i soknerådsarbeidet.

Innhente opplysningar om kandidatane til bruk ved presentasjonen

Nominasjonskomiteen innhentar opplysningar om kandidatane til bruk når kandidatane skal presenterast. Eit minimum er oppgitt i valreglane, jf. sr § 7-1e.

Det er laga eit skjema for innhenting av opplysningar om kandidatane som kan nyttast for å skaffe ytterlegare informasjon til presentasjonen av kandidatane. Det er ikkje eit regelfesta pålegg at kandidatane skal oppgi slik informasjon, så det må vere opp til nominasjonskomiteen å bestemme om og kor mykje informasjon ein ønskjer å innhente, og opp til kandidatane kor mykje informasjon dei ønskjer å oppgi.

Skjema 2.1.4 *Skjema for innhenting av opplysningar om kandidatane (SR)* kan lastast ned frå www.kyrkjevalet.no / www.kirkevalget.no.